

מערך פעילות לפסח: לכל אחד יש מצרים

מיועד לכיתות: ז'-ט'

מטרות:

1. להעמיק את ההבנה של מושג החירות בהקשר אישי, חברתי ולהט"בי.
2. להצליח לזהות אילו "מצרים" קיימת בחייהם של להט"בים בחברה הישראלית - אילו דברים מונעים מאנשים בקהילה הגאה להיות חופשיים.
3. לעודד חשיבה על תפקידנו כחברה ביצירת חירות וחופש לכל אדם באשר הוא.

ציוד: בריסטולים / לוח וטוש, נספח שיר מצרים, נספח כתבה, נספח שאלות לדיון בקבוצות קטנות.

רציונל וחלוקת זמנים:

- ❖ משחק פתיחה - "מסכים/ה, לא מסכים/ה" (15 דקות)
- ❖ הצפת המושג חופש - שמש אסוציאציות + דיון (10 דקות)
- ❖ קריאה והאזנה לשיר "מצרים" + דיון (15 דקות)
- ❖ משחק "תירס חם" - מה מגביל את החופש שלנו? (15 דקות)
- ❖ עיסוק בנושא יציאה מהארון - קריאת סיפורים + דיון בקבוצות (20 דקות)
- ❖ דיון מסכם - מה צריך לקרות כדי שכולם ירגישו חופשיים? (10 דקות)
- ❖ סיכום הפעילות (5 דקות)

מהלך:

1. משחק פתיחה.
2. מסכים/ה, לא מסכים/ה: נעמיד את כל החניכים בשורה. נקרא אימרות ובכל פעם נבקש מהחניכים להתקדם קדימה במידה והם מסכימים עם האימרה. מדי פעם נעצור אחרי שנגיד את אחת האימרות ונבקש מהחניכים להסביר למה הם התקדמו או לא התקדמו.

האימרות:

- ❖ בקבוצה שלנו כולם יכולים להיות מי שהם בלי להרגיש חשש שיפגעו בהם.
- ❖ בסניף שלנו כולם יכולים להיות מי שהם בלי להרגיש חשש שיפגעו בהם.
- ❖ בבית הספר שאני לומדת בו כולן יכולות להיות מי שהן בלי להרגיש חשש שיפגעו בהן.
- ❖ ביישוב / בעיר שלנו כולן יכולות להיות מי שהן בלי להרגיש חשש שיפגעו בהן.
- ❖ בקבוצת החברים שלי כולם יכולים לשתף הכל בלי שנהיה שיפוטניים כלפיהם.
- ❖ לכל אחד מגיע את החופש לבחור בעצמו את הפעילויות שהוא אוהב לעשות.
- ❖ לכל אדם מגיע להגדיר את עצמו כמו שהוא רוצה להגדיר את עצמו.
- ❖ כל אחת יכולה לאהוב את מי שהיא רוצה.
- ❖ לכל האנשים בחברה שלנו שחווים חוסר צדק יש מי שיעמוד לצידם.
- ❖ לכל אדם מגיע לחיות לפי הערכים והאמונות שלו כל עוד הוא לא פוגע באנשים אחרים.

❖ אני מרגישה שאני חלק מקהילה שתומכת בכל אחד ואחת לא משנה מה.

3. הצפת המושג חופש: נגיד לחניכות שחג הפסח ומתקרב ובהקשר של החג אנחנו הולכות לדבר על נושא של חופש וחירות. נכתוב על לוח או על בריסטול את המילה "חופש" ונעשה עם החניכות שמש אסוציאציות למילה.

4. דין:

- אז מה זה בעצם חופש? איך אתם מגדירים חופש?
- מה, לדעתכן, הופך אדם להיות אדם חופשי?
- איך אנחנו יכולות לדעת האם אנחנו חופשיות?
- מה, לדעתכן, מונע מאדם להיות חופשי? אילו דברים מגבילים את החופש שלנו? (ניתן להוסיף את השאלה: האם ההגבלה מגיעה מבחוץ או שהיא יכולה להיות גם פנימית?)

5. נשמע ונקרא את השיר "מצרים" של לאה שבת ואיה כורם (נספח).

קישור לשמיעת השיר: <https://www.youtube.com/watch?v=hwx5QRdi6CI>

6. דין:

- על מה לדעתכם השיר מדבר? יש חלק מסויים בשיר שהתחברתם אליו?
- מה היחס בשיר למצרים?
- מה זה אומר, לדעתכן, שהיא אומרת שיש לה פחד שמצרים היא עדיין בתוכה ושלכל איש יש מצרים?
- אתם מסכימים עם זה?

7. נאמר: השיר אומר שלכל איש יש מצרים, לכל איש יש משהו שמגביל את החופש שלו.

לאחר מכן נשחק עם החניכות "תירס חם" - נחלק את הקבוצה ל-3-4 קבוצות קטנות (בהתאם לגודל הקבוצה), נגיד לכל קבוצה לכתוב כמה שיותר **דברים שמגבילים את החופש של אנשים** וניתן להם 2-3 דקות קבוצות לכתוב כמה שיותר אנשים. המטרה היא לא לכתוב כמה שיותר דברים, אלא לכתוב כמה שיותר דברים שהקבוצות האחרות לא כתבו. קבוצה אחת מתחילה להקריא את הדברים שהיא כתבה ואם שתי קבוצות כתבו את אותו דבר הן צריכות למחוק את מה שהן כתבו. הקבוצה שנשארים לה הכי הרבה דברים שקבוצות אחרות לא כתבו מנצחת.

דוגמאות: רשתות חברתיות, רכילות, לחץ חברתי, בריונות, שמירה על סוד, ניצול, חוקים ותקנות מגבילים, אפליה מגדרית, גזענות, עוני, סטיגמות, הפחדה, סטריאוטיפים, דיקטטורה, צנזורה, פיקוח, אלימות, חוסר נגישות לבעלי מוגבלויות, השתקה, הדרה, מוסכמות חברתיות, כפייה.

8. נשאל באופן יותר פתוח לדין: איך החברה שאנחנו חיים בה יכולה להשפיע על היכולת שלנו להיות אנשים יותר חופשיים?

9. נאמר: השנה, היינו רוצים להתמקד בשיחה שלנו על חופש ושחרור בקהילה הגאה. חוויית ה"מצרים" כמו בשיר וחוויית הארון הן חוויות מאוד דומות ואנו רוצים לשים על החוויה הזו זרקור.

10. יציאה מהארון: נחזיר את החניכות לקבוצות מהמתודה הקודמת ונחלק להן כתבה מהאתר "פרוגי" שמרכזת מספר סיפורים קצרים של יציאות מהארון ושאלות לדיון. בסוף הזמן שניתן להן נחזור לקבוצה הגדולה, נבקש לשתף את הדיון שהיה להן ואת הסיפור שתפס אותן במיוחד.

קישור לכתבה: <https://www.frogi.co.il/relationships/pride/26579>

השאלות:

- מה אתם מבינים מהסיפורים הקצרים האלה?
- איך היציאה מהארון השפיעה לדעתכן על החיים של האנשים האלה?
- בחרו סיפור אחד שתפס אתכם במיוחד, נסו להגיד איזה שאלות הייתם רוצים לשאול את האדם הזה אם הייתם יכולים לפגוש אותו.

11. דיון:

- איך, לדעתכם, האנשים האלה הרגישו כשהם היו צריכים לשמור את הסוד הזה מפני אנשים אחרים?
- מה, לדעתכם, השתנה כשהם יצאו מהארון והצליחו לחיות את החיים שלהם במלואם בזהות שלהם?

12. נשאל ונכתוב על לוח או בריסטול את התשובות: מה צריך לקרות כאן בקבוצה כדי שכולם ירגישו חופשיים להיות מי שהם?

13. סיכום: נסכם את הפעילות במילים שלנו. כדאי להזכיר שעשינו את הפעולה הזו כדי לאפשר חיבור סיפור יציאת מצרים לחיים האישיים של אנשים היום ובייחוד למציאות של הקהילה הגאה היום. נגיד אנחנו לחניכים את הציפיות שלנו מהם - מה הציפיות שלנו מהם באופן אישי על ההתנהגות שלהם ואיזה נורמות אנחנו מצפים שיהיו כאן בפעילות שלנו ביחס לזה.

שאלות לקבוצות

- מה אתם מבינים מהסיפורים הקצרים האלה?
 - איך היציאה מהארון השפיעה לדעתכן על החיים של האנשים האלה?
 - בחרו סיפור אחד שתפס אתכם במיוחד, נסו להגיד איזה שאלות הייתם רוצים לשאול את האדם הזה אם הייתם יכולים לפגוש אותו.
-

שאלות לקבוצות

- מה אתם מבינים מהסיפורים הקצרים האלה?
 - איך היציאה מהארון השפיעה לדעתכן על החיים של האנשים האלה?
 - בחרו סיפור אחד שתפס אתכם במיוחד, נסו להגיד איזה שאלות הייתם רוצים לשאול את האדם הזה אם הייתם יכולים לפגוש אותו.
-

שאלות לקבוצות

- מה אתם מבינים מהסיפורים הקצרים האלה?
 - איך היציאה מהארון השפיעה לדעתכן על החיים של האנשים האלה?
 - בחרו סיפור אחד שתפס אתכם במיוחד, נסו להגיד איזה שאלות הייתם רוצים לשאול את האדם הזה אם הייתם יכולים לפגוש אותו.
-

שאלות לקבוצות

- מה אתם מבינים מהסיפורים הקצרים האלה?
- איך היציאה מהארון השפיעה לדעתכן על החיים של האנשים האלה?
- בחרו סיפור אחד שתפס אתכם במיוחד, נסו להגיד איזה שאלות הייתם רוצים לשאול את האדם הזה אם הייתם יכולים לפגוש אותו.

מצרים

מילים: איה כורם

לחן: איה כורם ואדם בן אמיתי

ויצאתי ממצרים
וחציתי את הים
ואולי גם זאת מצרים
ואני נשארתי שם

ומאז אני לא עוצמת עין
הלילות כאן חשוכים
ומאז אני לא עוצמת עין
מהפחד שמצרים היא עדיין בתוכי.
עבדים היינו. היינו עבדים.
עבדים עדיין. עדיין עבדים.

והגדתי בלחש,
וצעקתי אליכם
אלוהים הזה שכח אותי
והוא לא יציל אתכם

והשארתי במצרים
את ליבי ואת כבודי
ויצאתי ממצרים
אז לגמרי לבדי

כשיצאתי ממצרים
זחלתי על גחוני
ארבעים ימים ולילה
לא ידעתי מי אני

כשיצאתי ממצרים
לא ידעתי עוד לאן
המדבר הזה יקח אותי
יקח אותי מכאן

ומאז אני לא עוצמת עין
הלילות כאן חשוכים
ומאז אני לא עוצמת עין
מהפחד שמצרים היא עדיין בתוכי.
עבדים היינו. היינו עבדים.
עבדים עדיין. עדיין עבדים.

שם בחרבה הבנתי
בין קירות ים גועשים
לכל איש ישנה מצרים
אף אחד הוא לא חופשי